

Politisk betjening

**Nye metoder der skaber værdi
i den politiske betjening**

Lyngby-Taarbæk Kommune 2023

Center for Kultur, IT, Politik og Organisation
(KIPO)

Borgmester- og Direktionssekretariatet

Indhold

Side

s.1...Læsevejledning

s.3...**Syv strategiske spor**

s.7...**Konkrete metoder**

s.8...Den virtuelle byrådssal

s.9...Over/ under stregen?

s.10...Rollespil for ny
kommunalbestyrelse

s.11...6 skarpe til strategien

s.12...Negativ brainstorm

s.13...Forandringstrappen

s.14...Vi tegner sagsgangen

s.15...Servicedesign

s.16...Dilemmaworkshop

s.17...Visionsarbejde

s.18...17,4 opgaveudvalg

s.19...Sprintmetoden

Læsevejledning

Borgmester- og Direktionssekretariatet i Lyngby-Taarbæk Kommune sætter løbende tiltag i gang for at sikre, at den politiske betjening af kommunalbestyrelsen er effektiv og skaber værdi.

Sigtet er at følge med bevægelserne i det kommunale landskab og prøve nye og effektive veje af i måden vi understøtter de folkevalgtes beslutningsprocesser på.

Hvad står der i dette hæfte?

Dette hæfte er en opsamling på de erfaringer, sekretariatets medarbejdere har gjort sig i perioden 2020-23. I den periode har vi i den politiske betjening bevæget os hen over et kommunalvalg og ind i en periode med flere komplekse politiske problemstillinger og en tydelig effektiviseringsdagsorden.

Hæftet har to dele:

- *Strategiske spor* Hæftets første del beskriver strategier til udvikling.
- *Konkrete metoder* Anden del beskriver konkrete dialog- og samarbejdsredskaber, der kan understøtte kvalitet, effektivitet og udvikling i den politiske betjening.

Hvad kan du bruge det til?

- *Hvis du arbejder med politisk betjening, demokratiudvikling eller innovation*, kan du hente inspiration fra metoderne i hæftet. Måske er du selv en dreven sekretariatsrotte – i så fald kan du genbesøge metoder, du allerede kender eller glæde dig over den fælles interesse for at udvikle demokratiet og den administrative understøttelse af det.
- *Hvis du arbejder i Lyngby-Taarbæk*, vil du opdage, at metoderne taler sammen med flere af fokusområderne i vores koncerngrundlag. Du kan læse hæftet som et eksempel på, hvordan koncerngrundlaget folder sig ud allertættest på den politiske proces – og på hvordan også den politiske betjening bidrager til at vores organisation møder omverdenen og de komplekse problemstillinger fleksibelt og med et blik for helhed og tværgående faglighed.

Mange af tiltagene er udviklet i tæt dialog med kommunalbestyrelsens medlemmer og fagkollegaer fra forvaltningens centre. Tak til alle for samarbejdet.

God læselyst!

Borgmester- og Direktionssekretariatet
Center for Kultur, IT, Politik og Organisation (KIPO)

Syv strategiske spor gennem det kommunale landskab

I dette afsnit kan du læse om: De strategiske spor vi i sekretariatet har fulgt gennem det kommunale landskab, mens vi har afsøgt nye veje og måder at understøtte politikudviklingen på. De strategiske spor er pejlemærker der har sat retning på udviklingsarbejdet og den politiske betjening.

Strategiske spor gennem det offentlige landskab

De komplekse udfordringer, der løber på tværs af fagområder og kommuner, kræver nye forvaltningsmæssige samarbejder og større effektivitet. I Lyngby-Taarbæk kommune fylder de stadig mere og kalder på nye og effektive tilgange i den politiske rådgivning og betjening.

Borgmester- og Direktionssekretariatet har derfor et fokus på at udvikle og skabe værdi i den politiske betjening (som dette hæfte handler om).

I dette afsnit beskriver vi de overordnede spor vi følger, ind og ud mellem tendenser, strategiske hensyn og konkrete politiske dagsordener. Landskabet de leder igennem er både Lyngby-Taarbæk-specifikt og præget af kommunens kultur og stedsidentitet – men det er også alment, og vil kunne genkendes af andre, fordi tendenserne går på tværs af den offentlige sektor.

Spør 1: Nye roller for politikere og forvaltning

Politikere spiller en nøglerolle når den offentlige sektor skal finde nye, gode veje. Sekretariatet har derfor understøttet at politikerne (og forvaltningen) har kunnet afprøve nye roller, når det har været efterspurgt.

Et eksempel er arbejdet med kommunens § 17, stk. 4 udvalg og partnerskaber. Politikerne har kastet sig ud i nye samarbejdsroller og tværgående samarbejdsnetværk. Sammen med erhvervsliv, forsyning og almene boligsektor har de udviklet konkrete bæredygtige løsninger.

Også forvaltningen har øvet sig i nye roller og arbejdsformer og lagt vægt på at facilitere og netværkslede i takt med politikudviklingen, som supplement til en mere traditionel myndighedsforvaltning (læs mere på side 17-18).

Et andet eksempel er de nye politiske formandskaber, der konstituerede sig efter kommunalvalget i 2022. I sekretariatet har vi arbejdet med at møde både udvalg, formænd og næstformand i deres nye roller og understøtte dem ind i et godt udvalgs- og formandshåndværk (side 9-10 og 13).

Spør 2: Effektivitet i sagsproduktionen

Lyngby-Taarbæk kommunes forvaltning skriver (sammenlignet med andre kommuner) relativt mange politiske sager, og politikerne er interesseret i at få forelagt færre sager.

Sekretariatet har derfor fokus på balancen i mødeplanlægningen: Er alle sager relevante? Bruger forvaltningen tiden bedst muligt? Er sagens strategiske niveau politisk tydeligt eller fortaber det sig i detaljer? Er der et potentiale i at gøre det politiske handlingsrum tydeligere?

Sekretariatet har faciliteret, at forvaltning og politikere i fællesskab har revurderet delegationsplanerne. Det har givet rum for refleksion; dels om prioritering af politikeres og forvaltningens tid, dels om hvordan delegationsplanen som centralt styringsredskab kan understøtte en mere tværpolitisk og effektiv arbejdsform.

Spor 3: Produktive samtalerum

Indenfor rammerne af de ordinære politiske møder kan det være en udfordring at holde fast i langsigtet og nytænkende politikudvikling. Politikerne efterspørger derfor, at forvaltningen understøtter flere faciliterede samtalerum, hvor politikerne kan arbejde sig ind i kompleksiteten bag relevante politikområder.

Sekretariatet har derfor testet forskellige arbejds- og workshoprum, der kan gøre den politiske beslutningsproces mere effektiv og holdbar. I de samtalerum har den politiske samtale kunnet brede sig og politikerne har kunnet skiftevis dykke ned i materialet og løftet blikket mod nye politiske højder eller mål (side 8-10 og 16-17).

Opgaveudvalgsarbejdet (side 18) er et eksempel på at politikerne har benyttet sig af eksperimenterende og processuelle samtalerum. Men også de stående fagudvalg har taget initiativ til udvidede processer og samtalerum som del af udvalgsarbejdet.

Spor 4: Inspiration og flyvehøjde

Politikerne efterspørger også at få inspiration udefra og tid og rum til at omsætte inspirationen, så sager og beslutninger kvalificeres.

Et eksempel hvor sekretariatet prioriterede at tilrettelægge et ekstra "inspireret" samtalerum, var da kommunalbestyrelsen skulle udvikle en vision for Kgs. Lyngby centrum. Her oplevede vi at ramme en nerve hos politikerne, der både engagerede sig og tog et tværpolitisk ejerskab til visionsarbejdet.

Den gode opskrift på et rum, der skabte tværpolitisk ejerskab og retning var at kombinere faglige inspirationsoplæg, der var grundigt tilpasset konteksten, og faciliteret dialog, der gav alle politikere lige mulighed for at tale sig ind i emnet (side 17).

Spor 5: Tillidsfulde relationer som ressource

Samarbejdet mellem forvaltning og politikere er præget af god gensidig tillid og respekt. De tillidsfulde samarbejdsrelationer er en ressource, sekretariatet har haft fokus på at bygge videre på og understøtte.

I sekretariatet tilrettelagde vi en proces, hvor politikerne kunne adressere forventninger, grænser og dilemmaer i samarbejdet med hinanden og med forvaltningen (se spillet "Over-under stregen" side 9). Vi oplevede, at politikerne ved at reflektere 360° over deres roller og præferencer i samarbejdet, blev meget tydelige på deres fælles grundlag for et politisk samarbejde og for hvad de forventer af forvaltningen.

De tillidsfulde samarbejdsrelationer der er i udgangspunktet, gjorde det muligt at tale åbent om dilemmaer og forventningsafstemme den bedst mulige politiske understøttelse.

Spor 6: Borgernes synspunkter og viden i centrum

Politikerne vil gerne i dialog med borgerne. De vil gerne pejle efter deres synspunkter og integrere borgerperspektiver bedre og mere systematisk i deres politik og efterspørger det som del af deres arbejdsform. Derfor har sekretariatet i perioden understøttet nogle pilotprojekter med øget borgerinddragelse:

- § 17, stk. 4 opgaveudvalg for bæredygtighed
- Realdaniastøttet proces i forbindelse med kystsikring af Taarbæk. Teknologirådet har faciliteret scenarieværksteder og borgertopmøde
- Et ensartet og gennemsigtigt koncept for borgerinddragelsen i anlæg af nye daginstitutioner.
- Nye former for digital inddragelse
- Ansættelse af borgerrådgiver

Spor 7: Nye partnerskaber

Partnerskaber på tværs af kommuner og sektorer kan være vigtige redskaber til at finde nye løsninger. Det er også noget, politikerne efterspørger.

Derfor har sekretariatet understøttet nye partnerskaber, først og fremmest på bæredygtighedsområdet.

§17, stk. 4 opgaveudvalget for bæredygtighed et nyt partnerskab mellem kommunen, virksomheder, videnssamfund (DTU) og boligsektoren. Partnerskabet bygger videre på det eksisterende partnerskab Science City Lyngby. Sekretariatet har understøttet ved at sætte en ny rolle i spil og vægte facilitering, procesarbejde og visualiseringer som integreret del af udvalgsbetjeningen (læs mere på side 18-19).

Syv strategiske spor gennem det offentlige landskab

Spor 1: Nye roller for politikere og forvaltning

Spor 2: Effektivitet i sagsproduktionen

Spor 3: Produktive samtalerum

Spor 4: Inspiration og flyvehøjde

Spor 5: Tillidsfulde relationer som ressource

Spor 6: Borgernes synspunkter og viden i centrum

Spor 7: Nye partnerskaber

Konkrete metoder

I dette afsnit kan du læse om: De konkrete redskaber, vi i sekretariatet har udviklet og brugt til at bane nye veje i arbejdet med politikudvikling og politisk betjening. I værktøjskassen er:

- Konkrete værktøjer (fx værktøjer dialog, planlægning og formidling)
- Procestyper og arbejdsrum

Den virtuelle byrådsal

Et æstetisk og digitalt beslutningsrum

Hvad kan det?

Det fysiske rum og måden deltagerne inviteres ind i det er afgørende for en god proces – og bordplan, teknik, rammesætning og forplejning påvirker hvordan mødedeltagere kan sætte sig selv i spil.

Giv de rumlige faktorer ekstra fokus, også virtuelt – som her i "Den virtuelle byrådsal" (ThingLink). Byrådsalen er bygget op som en virtuel platform, der inviterer til nærvær på trods af fysisk adskillelse. Deltagerne kan klikke sig rundt i salen og finde baggrundsmateriale og sociale spilleregler.

Hvad gjorde vi?

Under covid-19 måtte vi gennemføre en vigtig politisk proces virtuelt. Vi byggede en digital byrådsal, og lagde vægt på at man skulle kunne "mærke mødet fysisk og æstetisk" selvom det foregik digitalt. Formålet var at invitere til et godt samarbejde trods fysisk og social distance.

Workshopinvitationen blev bragt ud til politikerne sammen med en snack-pack med mødeforplejning og et personligt brev. I dette arbejde genopdagede vi også betydningen af det fysiske mødelokales og mødets øvrige rammer.

Brug det sådan her

Læg vægt på det fysiske rum – og byg et æstetisk virtuelt rum som forberedelse til virtuelle eller fysiske processer.

Teknisk help-line

Gode råd og telefonnummer til teknisk hjælp.

Workshop Program

Dagens program

Film og oplæg

Link til optagelser af faglige inspirations-oplæg.

Workshoppens spilleregler

Workshoproller, beslutningskompetence og andre spilleregler.

Procesplan

for visionsforløbet

Kaffepause

Link til quiz - rigtigt svar giver adgang til et grønt pauserum med musik.

Kort

Link til alt relevant kortmateriale.

Link til digital opslagstavle

Link til digitale opslagstavler med mødemateriale som deltagerne kunne kommentere på inden workshoppen.

Over eller under stregen?

Dialogspil om dilemmaer i det politiske samarbejde

Hvad kan det?

Over eller under stregen er et dialogspil, politikere og forvaltning kan bruge til at få talt om de bump man kan møde på vejen, når man samarbejder om den kommune ledelse af en kommune.

Hvad gjorde vi?

Forvaltning og politikere beskrev sammen en håndfuld konkrete situationer, hvor en politiker eller forvaltningsperson gør noget, der typisk kan støde ind i andres grænser for godt samarbejde. Fortællingerne er fiktive, men beskrevet så de er lette at leve sig ind i.

På kommunalbestyrelsens introseminar spillede politikerne spillet i grupper. Det blev udgangspunktet for en faciliteret dialogproces, hvor kommunalbestyrelsen satte ord på fælles forventninger til det politiske samarbejde og de kompetencer, de hver især bringer ind i det.

Brug det sådan her

Brug spillet til at få taget hul på en forventningsafstemmende snak om personlige grænser og ønsker til det politiske samarbejde – på en ufarlig måde.

Eksempel
"Det er sen aften og du er ved at gå i seng efter en lang dag. Telefonen ringer - det er en vred politisk kollega, der giver dig et møgfyld over noget du har sagt på et udvalgsmøde tidligere på dagen".

Over eller under stregen? Og hvorfor?

Spillets kreative power

- ★ **Dilemmaer får narrativ form**
 Når I beskriver dilemmaerne som ultrakonkrete fortællinger, skaber I små "narrative modeller" af komplekse sociale situationer.
- ★ **Det er ufarligt at tale om**
 Situationer der i den virkelige verden ville være svære at håndtere, er ufarlige i spillets verden.
- ★ **Sociale kontrakter**
 Politikerne kan få snakket sig ind på hinanden med udgangspunkt i hvem de er - ikke kun som partipolitikere, men som personer og politiske kollegaer.
- ★ **Sjovt at finde på dilemmaer sammen**
 Det er sjovt at spille – og at lave dilemmaerne i fællesskab med politikerne.

OVER UNDER

stregen?

Et dialogspil om dilemmaer i det politiske arbejde

Dilemmaerne i spillet handler om tone, loyalitet, samarbejdsform, mediebrug og positionering i det politiske samarbejde.

Lav jeres eget spil!
 Eller download vores på ltk.dk

Rollespil med kommunalbestyrelsen

Fiktivt møde til nye politikere

Hvad kan det?

Det fiktive kommunalbestyrelsesmøde er et rollespil, der kan guide nye politikere ind i det politiske arbejde. Rollespillet går ud på at gennemspille et opdigtet byrådsmøde: Nye politikere få en smagsprøve på den regelbundne og ritualiserede arbejdsform, mens de mere erfarne politikere gør mødet levende ved at tage indstuderede roller på sig.

I rollespillet overskrider deltagerne skellet mellem at være "newb" og "erfaren politiker". Det får et smil frem, når de erfarne politikere giver den gas som fx kværuanter og regelryttere, mens forvaltningen spiller spørgelystne borgere. Alle spiller ud fra et manuskript.

Hvad gjorde vi?

Vi lavede et fiktivt byrådsmøde med dagsordenspunkter, der anskueliggjorde de mest almindelige procedurer og regler. De nyvalgte politikere blev inviteret til en aften, hvor de gennemspillede mødet. På forhånd havde politikerne læst håndbogen med de almindelige styringsretslige regler og rammer for politiske møder. På mødet var en udvalgskoordinator game-master, og undervejs gennemgik vi procedurer og regler mundtligt.

Brug det sådan her

Brug rollespillet til at fremme en tryk samarbejdskultur for en ny kommunalbestyrelse. Slut af med at teste politikerne fx med en quiz.

Kommunalbestyrelsen
10. marts 2022

Spørgetid med borgere
Pkt. 1: Godkendelse af dagsorden (Beslutning)
Pkt. 2: Årsregnskab (Beslutning)
Pkt. 3: Legeplads – anlæg (Beslutning)
Pkt. 4: Kulturfond (Beslutning)
Pkt. 5: Anmodning (Beslutning)

(...)

Pkt. 13: Meddelelser

Fiktiv dagsorden

Manuskript

Borgmester	Velkommen til 30 minutters spørgetid (...)
Borger 1	Gertrud Ærtebjerg, godaften. Jeg vil spørge om. (...)
Borger 2	Jens Axel. Jeg synes at (...)
Borgmester	Nu runder vi spørgetiden af og går til dagsorden (...)
Politiker 2	Jeg vil gerne anmode om at vi behandler punkt 4 først (...)
Borgmester	Så går vi til punkt 4
Politiker 2	Vi vil gerne stille et modforslag (...)
...	Etc.

Politisk håndbog

En guide til
Kommunalbestyrelsen i
Lyngby-Taarbæk
Kommune

Den politiske håndbog

Alle medlemmer i kommunalbestyrelsen fik en politisk håndbog i deres startpakke. I introforløbet gennemgik vi håndbogen gennem quiz, rollespil og spørgerunder.

Seks skarpe til strategien

Dialogredskab der kan sætte retning for politisk strategiarbejde

Hvad kan det?

De "Seks skarpe til strategien" er et redskab, du kan bruge til at skærpe den politiske samtale om en strategi eller en politik.

Spørgsmålene kan hjælpe forvaltning og politikere til at prioritere hvilke aspekter, de især ønsker at få sat en politisk retning for.

Kortene bruges til at holde fokus i den politiske samtale eller rammesætte en drøftelse. Kortene stiller skarpt, så politikerne (eller andre aktører) kvalificerer strategien ud fra de vigtigste kriterier og spørgsmål – fx lysten til at eksperimentere, udsyn og muligheder for netværk og partnerskaber.

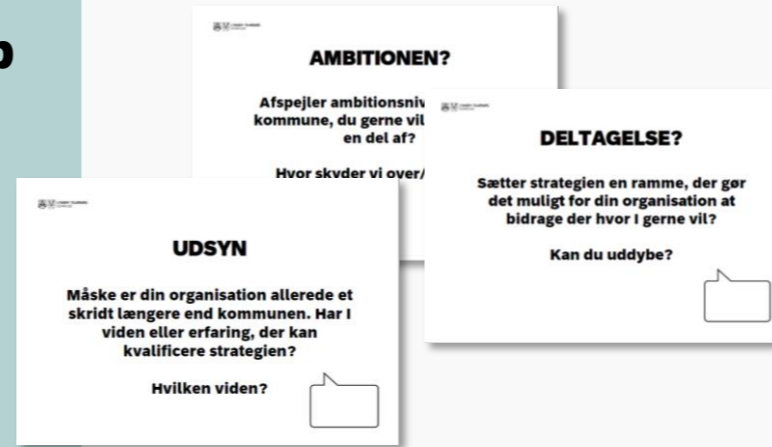
Hvad gjorde vi?

Vi producerede postkort med seks centrale spørgsmål til kommunens strategier.

Brug det sådan her

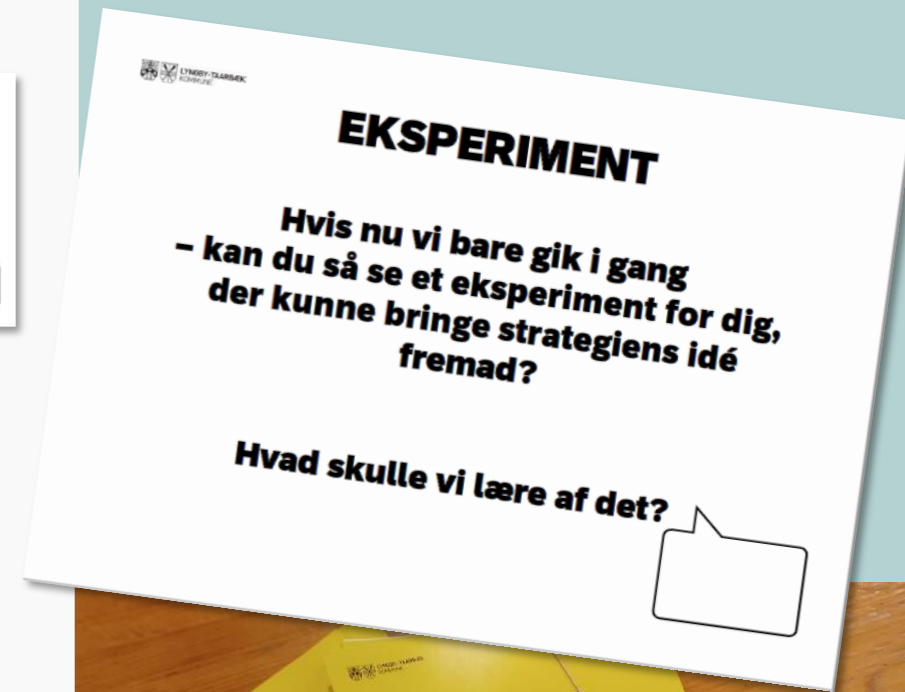
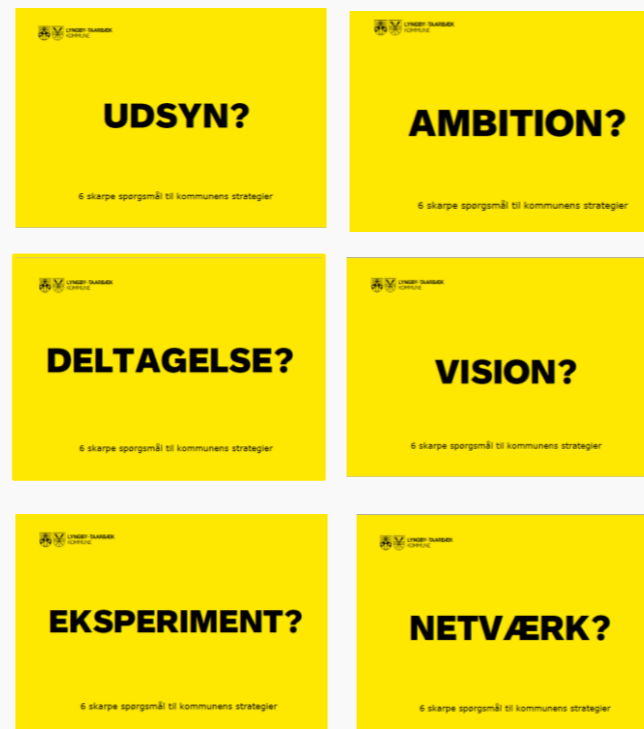
Vælg på forhånd hvilke af spørgsmålene, I vil fokusere på.

Lad deltagerne drøfte kortene i grupper - eller præsenter spørgsmålene et ad gangen og lad deltagerne svare på dem i en runde.

Sådan bruger du kortene

Brug kortene til at prioritere hvor forvaltningen ønsker at få en politisk retning – vælg de mest relevante kort. Brug kortene til at rammesætte den politiske drøftelse.

Lav jeres egne kort!

Eller lad jer inspirere af vores – vi sender gerne en digital version.

Negativ brainstorm

Dialogredskab til politisk strategiarbejde

Hvad kan det?

Vores viden om dårlige erfaringer og alt det der kan gå galt, er en vild ressource! Den kan være guld værd, når der skal findes nye løsninger - og den kan slippes fri fx med en negativ brainstorm.

Med en negativ brainstorm, kan du sætte gang i en virkelig produktiv snak, hvor brok og modløshed erstattes af kreativ og kritisk ideudvikling. Metoden hjælper til at udvikle nye løsninger og holde løsningsrummet åbent.

Hvad gjorde vi?

Vi bad politikerne reflektere over, hvordan vi kunne sikre, at der intet kom ud af at implementere en bestemt projekt.

De svarede fx: *"Slå hårdt ned på medarbejdere hvis de samarbejder på tværs"* og *"kvæl fra start energien i dokumentation og papirarbejde"*.

Med omvendt fortegn blev disse svar til centrale principper i projektet, fx: *"Lad opgaven ligge, hvis du kan udføre den alene"* og *"slut samtalen og forlad rummet, når der ikke er mere energi"*.

Brug det sådan her

I en negativ brainstorm stiller du et spørgsmål, der kan få det værste frem i en ide, fx: *"Hvad skal vi gøre for at sikre, at der ikke kommer noget som helst ud af dette tiltag?"*. Derefter undersøger I sammen, hvilke omvendte indsigter, der ligger i de svar, og oversætter det til løsninger.

Hvordan sikrer vi, at dette ikke skaber nogen forandring...

overhovedet?

"...Slå hårdt ned på medarbejderne, hvis de samarbejder på tværs."

"...Fjern straks alle medarbejderressourcer."

"...Kvæl fra start af energien i dokumentation og papirarbejde."

"...Ignorer al viden om, hvad der virker for brugerne."

"...Vær sikker på, at der ikke er nogen der sidder og koordinerer eller tager ansvar for projektet."

"...Sørg for at relevant information er rigtig svær at finde på hjemmesiden."

Forandringstrappen

Holder fokus på årstider og udvikling i det politiske arbejde

Hvad kan det?

Med en forandringstrappen kan I tegne et godt bud på hvilken politisk understøttelse, der kan blive relevant i de kendte faser for de politiske udvalg. Trappen hjælper med at time og ressourcestyre planlægningen af den politiske understøttelse.

Hvad gjorde vi?

Med sparring fra Center for Offentlig-Privat innovation (CO-PI) designede vi en forandringstrappe for de nye udvalg. Trappen brugte vi som en slags årshjul i planlægningen af den politiske understøttelse. Vi prøvede at forudse hvornår forvaltningen skal være klar til at understøtte bl.a. budgetproces, udvikling, roller og innovation.

Brug det sådan her

Lav en forandringstrappe eller årshjul for fagudvalg og kommunalbestyrelse. Brug den til at lære jeres politikere bedre at kende og som en guide i understøttelsen.

Trappen kan også være et godt udviklingsredskab, I kan vende tilbage til igen og igen sekretariatet.

Tak for sparring!

Vi tegner sagsgangen

Fælles sprog om gode sager

Hvad kan det?

Det at skrive gode politiske sager er et håndværk som organisationen er nødt til at træne kontinuerligt. Når vi tegner sagsproduktionen (altså det forløb den politiske sag gennemgår fra ide til færdig sag) og gør den visuel, bliver sagsproduktionens mange skridt en smule mere håndgribelige for sagsbehandlere og fagcenterledere – og dermed lettere at samarbejde om.

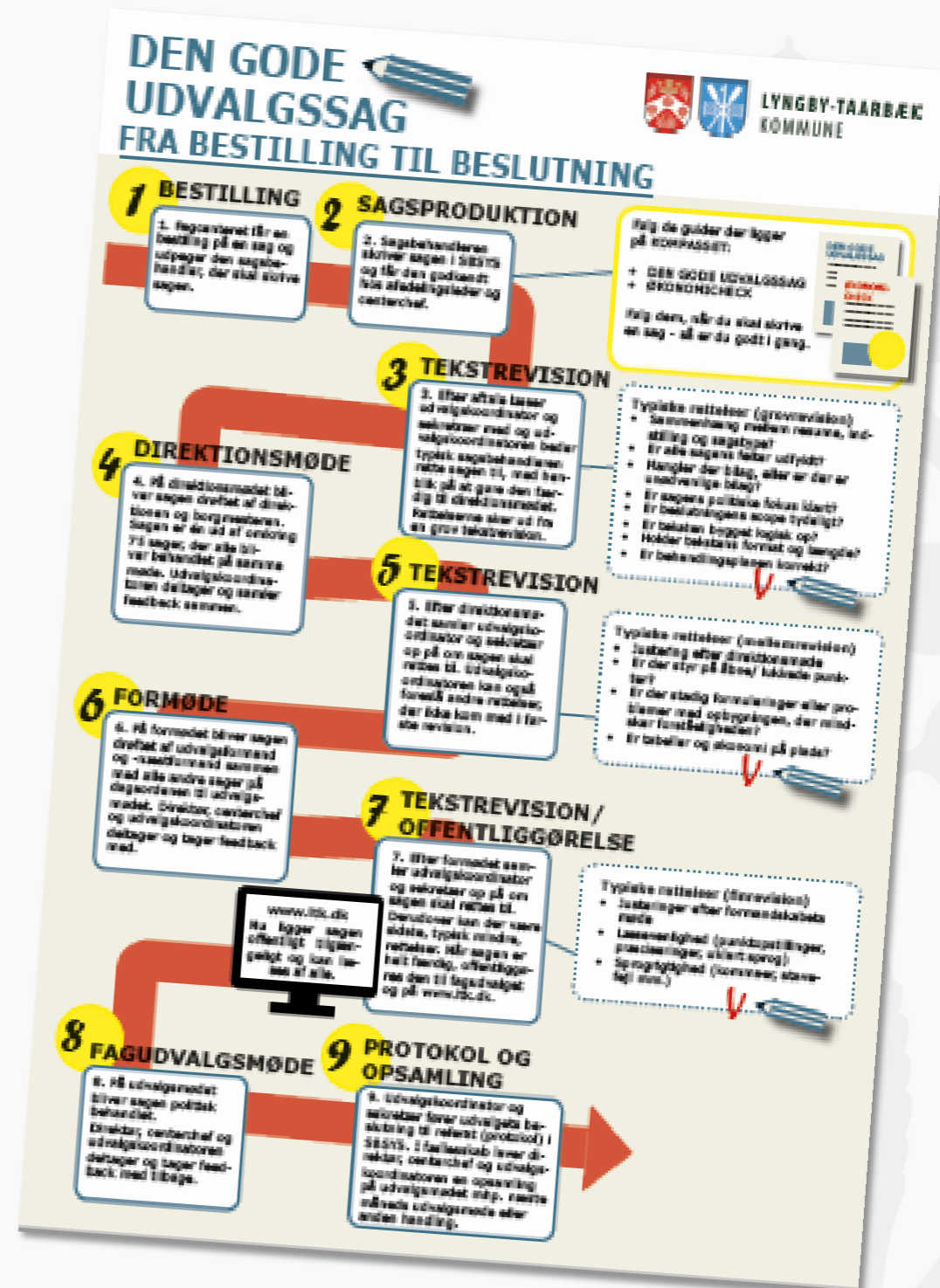
Den understøtter sekretariatets ønske om at skrive virkelig gode politiske sagsfremstillinger – og om at invitere til en dialogisk kultur, et fælles sprog og fagligt fællesskab.

Hvad gjorde vi?

Visualiserede processen for sagsproduktion efter servicedesignprincipper.

Brug det sådan her

En visuel fremstilling af sagsproduktionen og andre arbejdsgange kan gøre de stramme deadlines mere håndgribelige, virke inviterende og bygge bro til de andre typer viden, der er lige så legitime i organisationen.

Service design Konceptgenerator og prototypetest

Hvad kan det?

Service design stiller skarpt på at give politiske løsninger form som konkrete koncepter, der virker for brugerne. Konceptgenerator og prototypetest er eksempler på redskaber, der kan gøre løsninger håndgribelig og levende mens de udvikles, så de kan testes og implementeres. Egner sig til processer med fokus på samskabelse.

Hvad gjorde vi?

Politikerne var med til at udvikle et nyt rammekoncept, der inviterer kommunens medarbejdere til mere grønne transportvaner. I processen brugte vi en "konceptgenerator" til at sortere i de mange ideer og få form på et koncept. Undervejs testede vi løsningen med en række "prototyper" (af pap), der fremhævede forskellige dele af konceptet (nudging, regler, gødning, netværk mm). Deltagerne argumenterede for deres foretrukne prototype og det styrede hvilke egenskaber vi hhv. skruede op for og kasserede i det endelige koncept.

Brug det sådan her

Brug konceptgeneratoren når du vil rydde ud i mange små ideer, så du får et sammenhængende koncept. Brug prototypetest mens du udvikler konceptet. Hurtige prototyper kan gøre løsningen sanselig, så brugere eller aktører kan leve sig ind i den, og dermed give relevant input til om en fungerer. Andre former for prototypetest kan være mock-ups, scenarier eller storyboards.

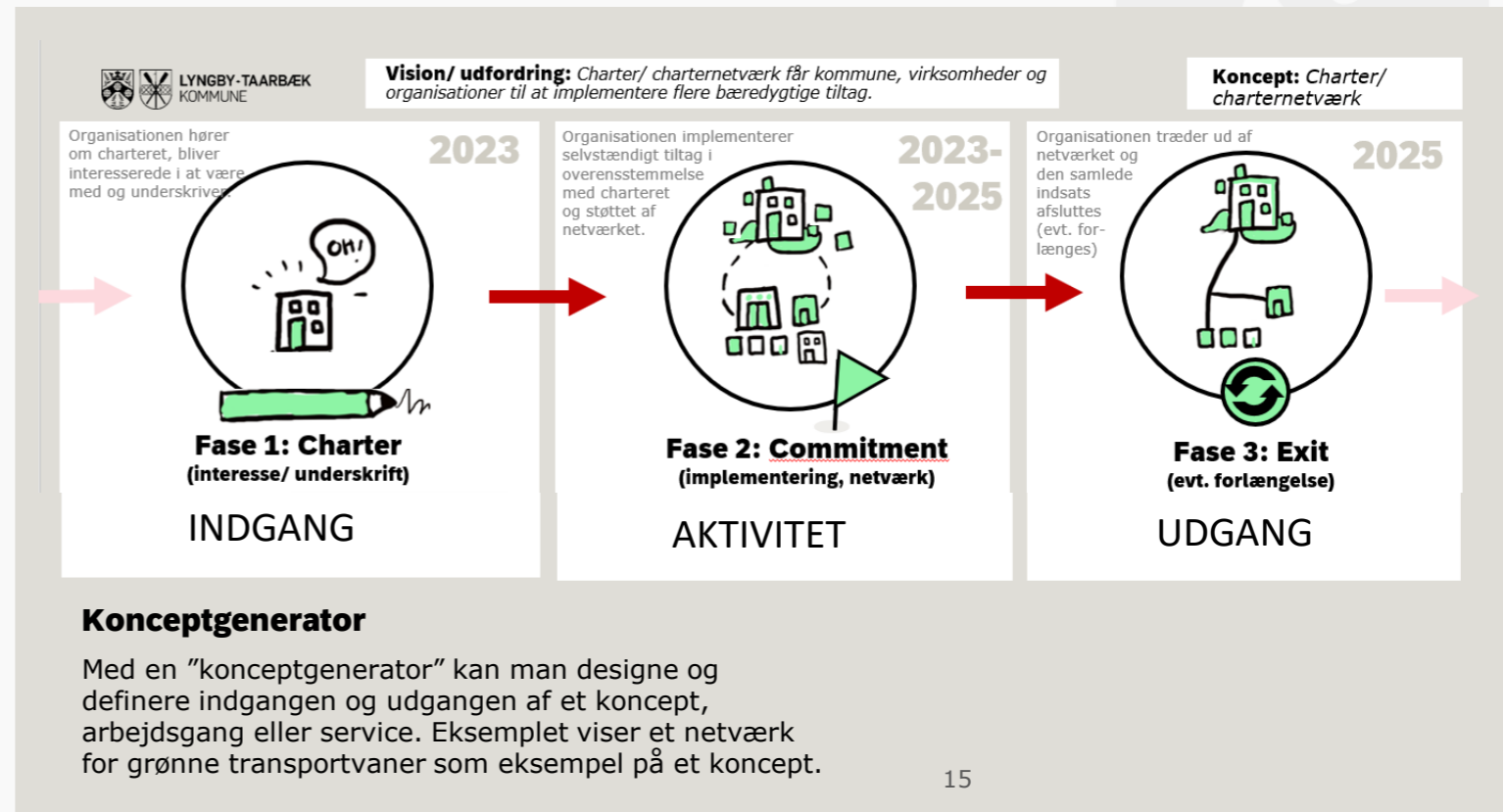

Læs mere

Der findes meget godt læsestof og inspiration til service design. Se fx <https://innovation.sites.ku.dk/metode/hurtige-prototyper/>

Prototypetest

Hurtige prototyper gør konceptet håndgribeligt og sanseligt.

Dilemmaworkshop

Når en kompleks beslutningsproces går i stå

Hvad kan det?

Metoden går ud på at hjælpe en gruppe (fx politikere) gennem komplekse beslutningsprocesser, hvor der ikke er entydigt gode eller lette løsninger.

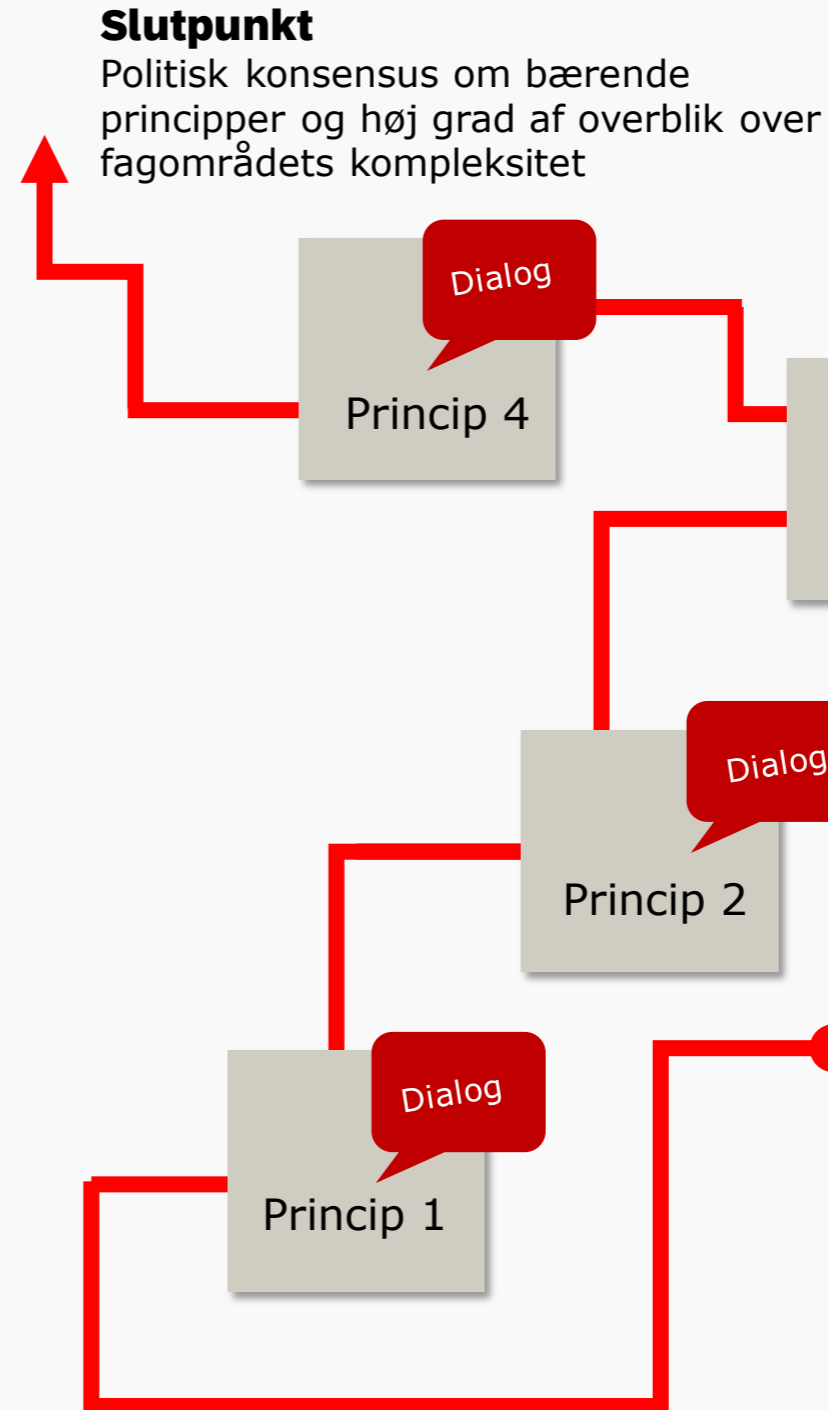
I processen skabes et faciliteret samtalerum, med udvidede rammer (i forhold til det traditionelle politiske udvalgsmøde) til at alle kan reflektere, være nysgerrige og gå i dybden med de faglige problematikker – og på det grundlag tage de relevante politiske drøftelser. En facilitator hjælper med at holde fremdrift og skabe trædestier gennem de komplekse problemfelter.

Hvad gjorde vi?

I forbindelse med en trafikbestilling skulle et fagudvalg træffe beslutninger om effektivisering af den kollektive trafik. Processen var vanskelig, for der var ikke nogen umiddelbare eller lette løsninger. Vi formulerede i samarbejde med det politiske formandskab en række dilemmaer, forstået som "uundgåelige og uløselige forudsætninger". På to workshops definerede udvalget i fællesskab "trædestier" i form af politiske principper igennem dilemmaerne. Det blev første skridt i at sætte en retning på processen.

Brug det sådan her

Brug dilemmaworkshops til at understøtte processer, hvor der (i særlig grad) ikke er nogen lette løsninger.

Visionsarbejde

Billeder på fremtiden skaber politisk kontinuitet

Hvad kan det?

Visionsarbejdets essens er at sætte langt lys på et givent emne og holde øjnene på lyskeglen, indtil man kan se et klart pejlemærke for sig. I en visionsproces må man derfor skabe rum til at deltagerne kan finde en fælles retning og modne et politisk ejerskab. Viden og inspiration kan være veje der får deltagerne til at tale sig rundt om emnet og lytte til hinandens synspunkter. Visionsarbejde kan især være en styrke i længerevarende udviklingsprocesser, hvor retningen skal holdes på tværs af partier, roller og forudsætningsniveau – og måske hen over et valg.

Hvad gjorde vi?

Vi tilrettelagde en visionsproces for en politisk arbejdsgruppe, hvis mandat var at udvikle en fælles vision for byens kommende udviklingsplan. Over tre workshops faciliterede vi politikerne gennem faglige oplæg og politiske drøftelser om den fremtidige by. Visionen blev visualiseret ad flere omgange, så politikerne kunne arbejde med på den. Resultatet blev en vision, der efterfølgende udgjorde kernen i udviklingsplan og udbud. Dette var afgørende for kontinuiteten og sammenhængen i det efterfølgende planarbejde.

Brug det sådan her

Brug en faciliteret visionsproces når der er brug for at etablere en retning, politikerne samlet kan stå i gennem lang tid.

Spørgsmål som sætter retning for samtalen

Du kan designe dine spørgsmål, så de sætter den ønskede retning på samtalen: Skal spørgsmålet åbne for mulighedsrummet eller snævre det ind? Eller (som i eksemplet til højre) skære noget til?

VISIONSFORSLAGET

Hvad skal tilpasses?

- I hvor høj grad kan visionen fungere som et færdigt forslag?

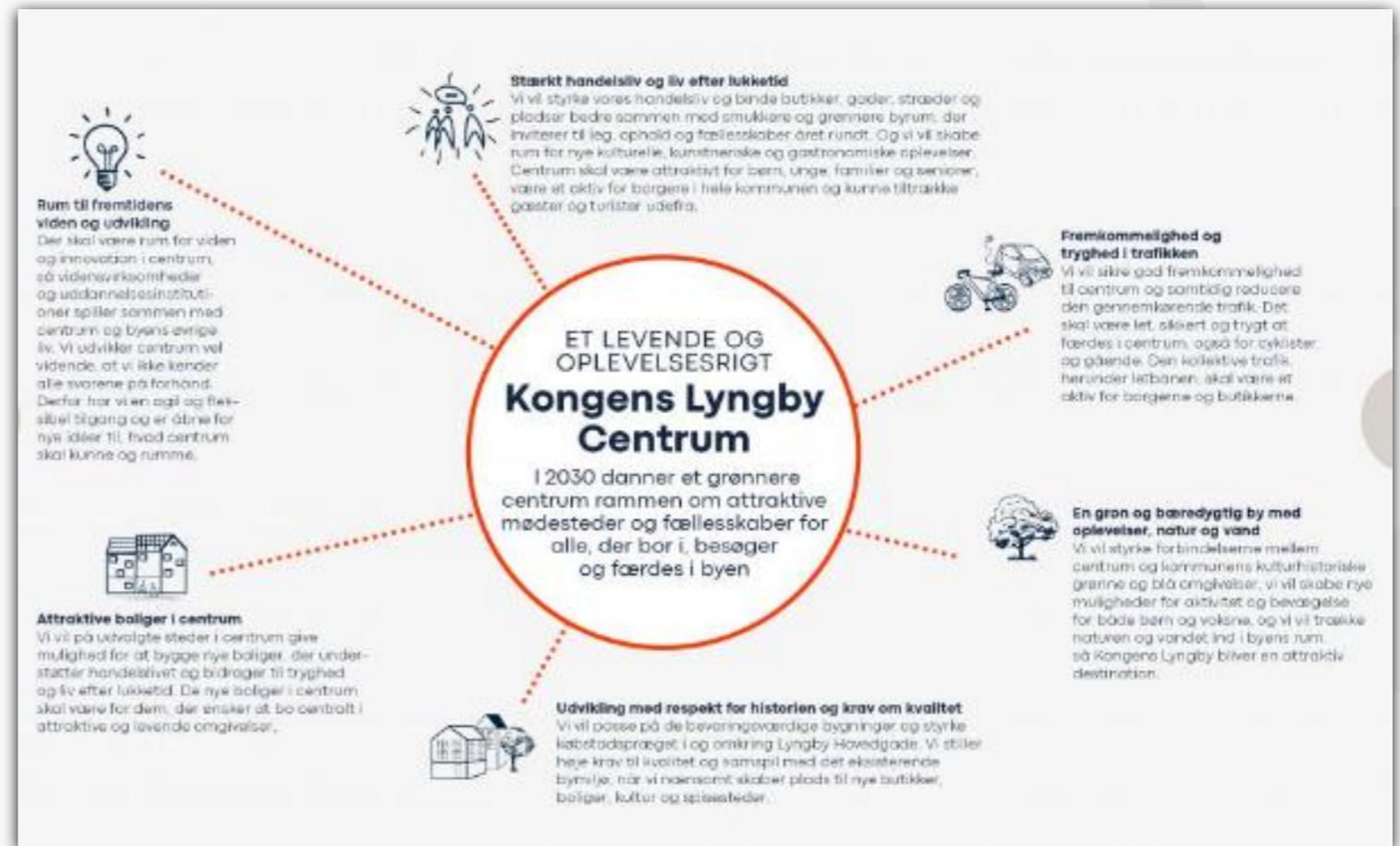
0

10

I lav grad

I høj grad

- Tænk over spørgsmålet i 2 minutter
- Skriv dit tal på en post-it
- Vær klar til at fortælle, hvad du evt. synes skal tilpasses (på 2 minutter)

§17 stk. 4 opgaveudvalg

Politikudvikling og partnerskaber

Hvad kan det?

Opgaveudvalg er en samarbejdsmodel som den kommunale styrelse kan bruge til at samle særlige aktører om bordet og løse en afgrænset opgave. Opgaveudvalg har ikke beslutningskompetence, men kan til gengæld rådgive og løse opgaver som kommunalbestyrelsen prioriterer. Udvalgsformen kan være en driver til nye typer af løsninger og partnerskaber fordi forskellige sektorer er repræsenteret.

Hvad gjorde vi?

Kommunalbestyrelsen nedsatte et opgaveudvalg for bæredygtighed som et partnerskab mellem kommunens virksomheder, universitet og boligsektor. Udvalget fik til opgave at implementere kommunens bæredygtighedsstrategi. Sekretariatet understøttede udvalgsarbejdet med:

- Udvalgsfacilitator i stedet for udvalgskoordinator
- Visuel formidling i stedet for traditionelt mødedagsorden
- Greb fra netværksledelse og italesættelse af politikernes nye rolle som samarbejdende brobyggere
- Kompetenceudvikling så fagcentre kunne tilpasse arbejdsform til den innovative proces under udvalget.

Brug det sådan her

Opgaveudvalg kan bruges, hvis man ønsker at skabe innovation på et politikområde. Det kan fremme partnerskaber og netværk samt sætte skub i at træne nye roller hos både politikere og forvaltning.

Politikerens rolle i et politisk fagudvalg

- Kendt rolle som valgt politiker
 - Eget partis ansigt ind i kommunalbestyrelsen
 - Bidrage med eget partis holdninger og program

Politikerens rolle i et §17, stk. 4 opgaveudvalg

- Ny og udvidet samarbejdsrolle
- Kommunalbestyrelses ansigt udad
- Bidrage til et godt samarbejde med frivillige eksterne aktører
- Brobygge til den øvrige kommunalbestyrelses politikudvikling.

Sprintmetoden

Arbejdsform der skaber synlige resultater i det politiske arbejde

Hvad kan det?

Sprintmetoden som arbejdsform kan skabe energi i en tung arbejdsproces, fordi resultaterne sker hurtigt. Hovedgrebet er at ændre fokus fra at "drøfte" eller "behandle" emner, til at "løse" eller "udvikle" konkrete, veldefinerede og afgrænsede opgaver sammen.

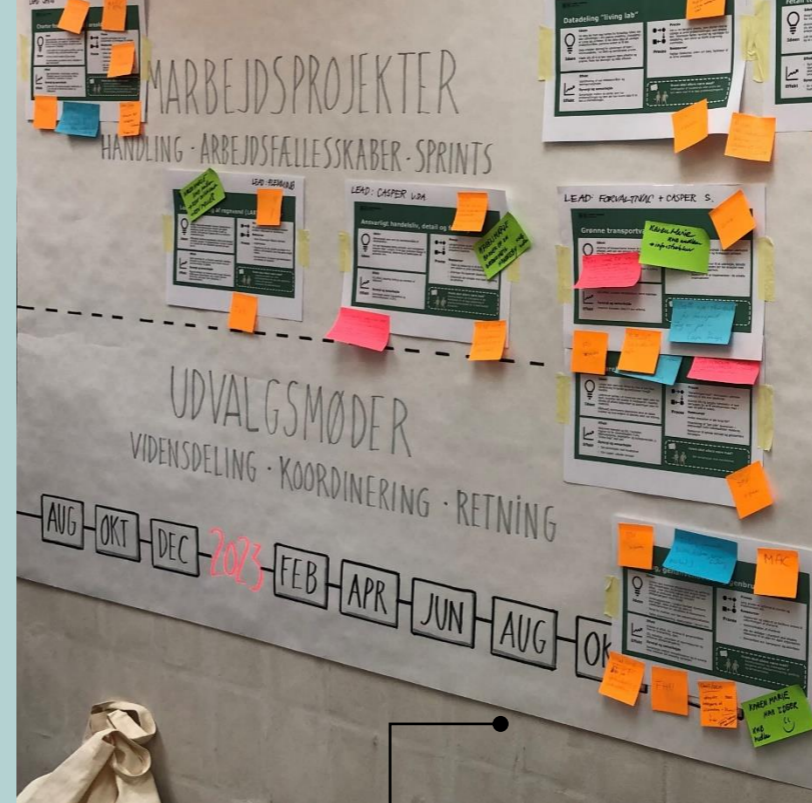
Hvad gjorde vi?

Vi omlagde en række processer under kommunens opgaveudvalg fra "arbejdsgrupper" til innovative sprintprocesser.

Opgaveudvalget samlede først alle deres ideer i et bagkatalog, og herefter kunne sprintarbejdsgrupperne plukke ideer og løse dem, i takt med at de fandt ressourcer til det. Det medførte at udvalget hurtigt kom fra ord til handling ift. de politiske mål - og at udvalgsarbejdet fik en konstant og energifyldt fremdrift på indsatser, resultater og implementering.

Brug det sådan her

Lav en sprintproces, hvis du har brug for at skabe energi på et område eller gerne vil sætte kræfterne mere fri i arbejdet. Start med at lave et bagkatalog over de konkrete ideer du har lyst til at teste i dit sprintteam. Tilrettelæg derefter hver sprint, når der opstår ressourcer til det.

Bagkatalog

I bagkataloget samler I alle de konkrete ideer og opgaver, I gerne vil føre ud i livet.

Sprintmøder

På sprintmødet prioriterer I hvilke opgaver, I skal løse i sprinten (realistisk i forhold til tilgængelige ressourcer). Så lukker sprintloggen, og der kommer der ikke flere opgaver. Herfra styrer sprint-arbejdsgruppen selv opgaveløsningen. Efter sprinten evaluerer I om målene er nået.

Læs mere om sprintmetoden

<https://designsprint.gate21.dk/>

Kontakt

Lyngby-Taarbæk Kommune

Center for Kommunikation, IT, Politik og
Organisation (KIPO)

Borgmester- og Direktionssekretariatet

evchr@ltk.dk

www.ltk.dk/politik